

ROBNI (CARGO) TERMINAL

„Zgrada robnog prometa”

SVEUČILIŠTE
JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
U OSIJEKU

JOSIP JURAJ STROSSMAYER
UNIVERSITY OF OSIJEK

ROBNI (CARGO) TERMINAL

- zgrada namijenjena za prihvat i otpremu tereta, odnosno robe i pošte
- prihvat i otprema tereta sastoji se od prihvata i otpreme robe, pošte i dokumenata koji ih prate

ROBNI (CARGO) TERMINAL

KOPNENA STRANA

ROBNI (CARGO) TERMINAL

ZRAČNA STRANA

ROBNI (CARGO) TERMINAL

ZRAČNA STRANA

ROBNI (CARGO) TERMINAL

ZRAČNA STRANA

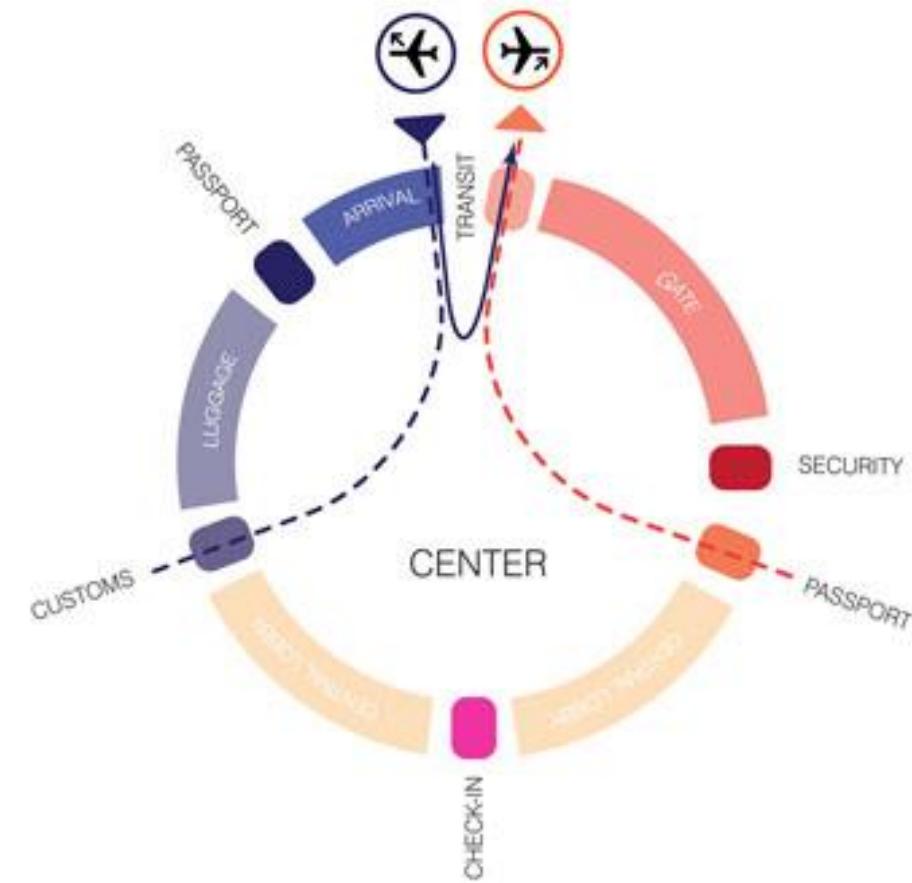
ROBNI (CARGO) TERMINAL

Robni terminali moraju biti dobro prometno povezani da omogućavaju multimodalne transfere robe

FUNKCIJE ZGRADE ROBNOG PROMETA

- izmjena modaliteta prijevoza
- prihvati i otprema robe i pošte
- promjena načina kretanja

Izmjena modaliteta prijevoza

- pošta i roba dovoze se u zračnu luku najčešće cestovnim prometom
- manje količine robe prevoze se kamionom između malih zračnih luka
- roba ili stvari dolaze izravno od pošiljatelja ili preko špeditera
- zadržavanje pristigle robe ili stvari u zgradici robnog prometa

Postupci prihvata i otpreme robe i pošte

- radnje vezane za početak/završetak putovanja robe i pošte u zračnom prometu rade se u cargo terminalu
- **odlazak** - prihvat robe i pošte te njihovih dokumenata za prijevoz i zaštitni pregled
- **dolazak** - pregled pristigle robe i pošte te njihovih dokumenata
- carinska kontrola odvija se u međunarodnom dolasku/odlasku robe i pošte
- ove funkcije zahtijevaju zasebne prostore za obradu robe i pošte te skladištenje pošiljaka za utovar

Promjena načina transporta

- dostavnim vozilima sav teret dolazi u zračnu luku
- roba se dovozi u zračnu luku prije uzljetanja zrakoplova ili u neko drugo propisano vrijeme
- zgrada robnog prometa prihvata teret za sve letove i usmjerava ih u skladište
- prostor za zadržavanje tereta mora biti osiguran (skladišta, površine za pripremu tereta, prostor za otpremu...)

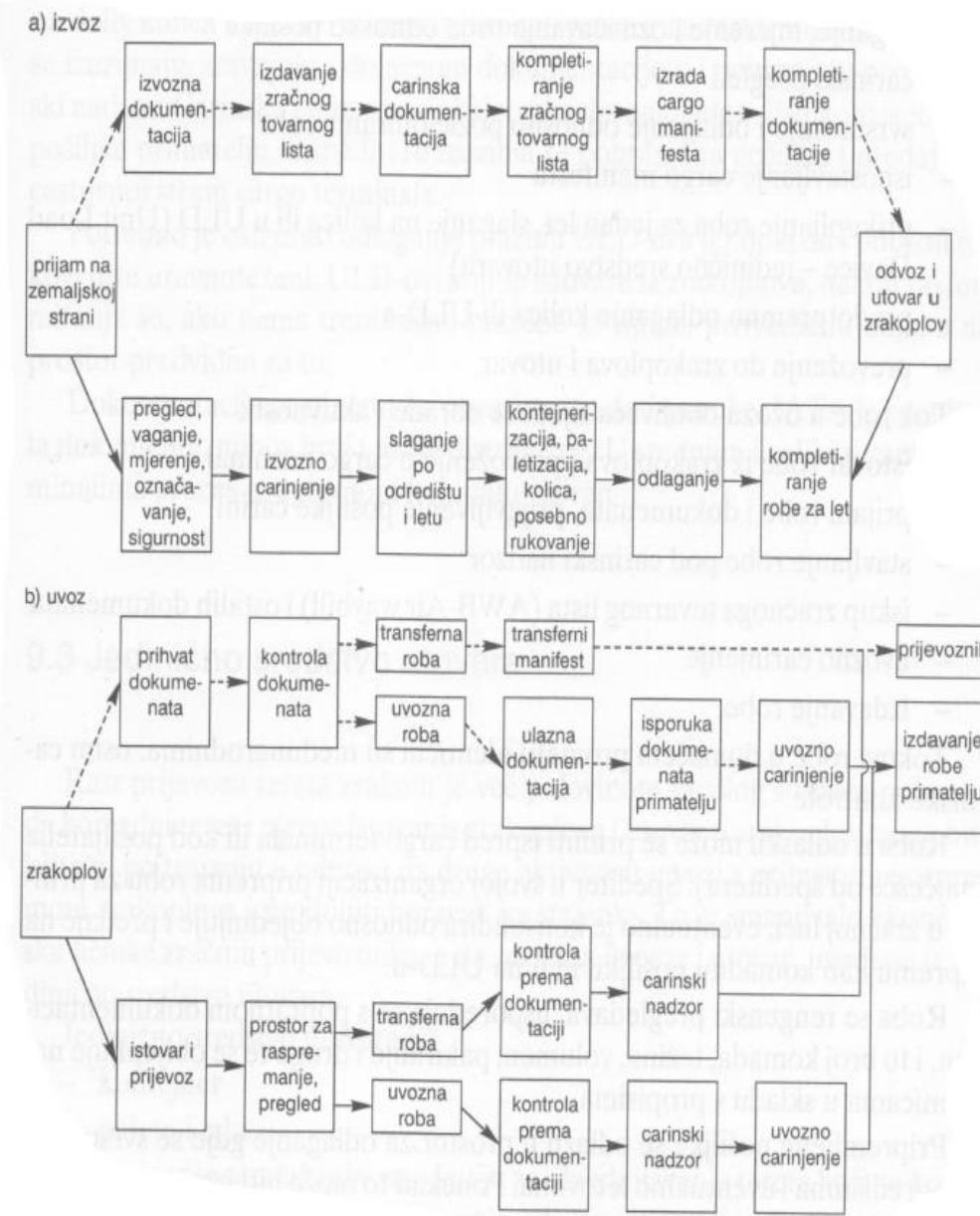
Tehnologija prihvata i otpreme pošte i robe

- manje zračne luke koriste putničke zrakoplove za prijevoz tereta (uz putnike) dok veće zračne luke koriste zrakoplove samo za prijevoz tereta
- međunarodni i domaći prihvat i otprema tereta može se odvijati u istom ili u odvojeni objektima
- pojava tranzitnih i transfernih tokova:
  - tranzitni teret – teret koji ostaje u zrakoplovu
  - transferni teret – teret koji mijenja zrakoplov

Tok robe u izvozu

- prihvaćanje i pregled robe i dokumenata te zaštitni pregled
- vaganje, mjerjenje i označavanje robe
- carinski pregled
- svrstavanje i odlaganje
- slaganje robe na kolica ili u jedinično sredstvo utovara - Unit Load Devices (ULD)
- odlaganje kolica ili ULD-a na jednom mjestu za određeni zrakoplov
- prevoženje do zrakoplova i utovar

Tok robe u uvozu

- istovar robe iz zrakoplova i prevoženje u cargo terminal
- prijam robe i dokumenata, prijavljivanje pošiljke carini
- stavljanje robe pod carinski nadzor
- pregled zračnog tovarnog lista i ostalih dokumenata
- uvozno carinjenje
- izdavanje robe

- roba koja je u odlasku prima se ispred cargo terminala ili kod pošiljatelja (špeditera)
- špediter priprema robu za prihvat u zračnoj luci i predaje na otpremu kao komadnu pošiljku ili u/na ULD-u
- roba se putem rendgena sadržajno pregledava i uspoređuje s popratnom dokumentacijom , kontrolira se broj komada, težina, volumen, pakiranje te se obljepljuje naljepnicama u skladu s propisima
- pošiljke se utovare na kolica ili u/na ULD te se odlažu na odlagalište gdje se formira vučni vlak od kolica ili dolly kolica s ULD-ima na strani stajanke
- prije uzljetanja pripremljene se pošiljke na kolicima ili u/na ULD-ima odvoze do zrakoplova i utovaruju

Jedinično sredstvo utovara

Aircraft Unit Load Devices (ULD)

- služi za ubrzani istovar i utovar robe pri čemu se povećavaju ekonomski učinci zračnih prijevoznika
- velika količina tereta grupira se u cjelinu i unosi u ULD kao cjelina

Jedinično sredstvo utovara (ULD)

Osnovne značajke ULD

- eliminiranje rasipanja i gubitk tereta
- zaštita sadržaja
- maksimiziranje islorištenosti prostora zrakoplova
- brzi transfer robe (iz zrakoplova u zrakoplov)
- sigurnost robe tijekom leta

ULD – Unit Load Device

Dolly kolica

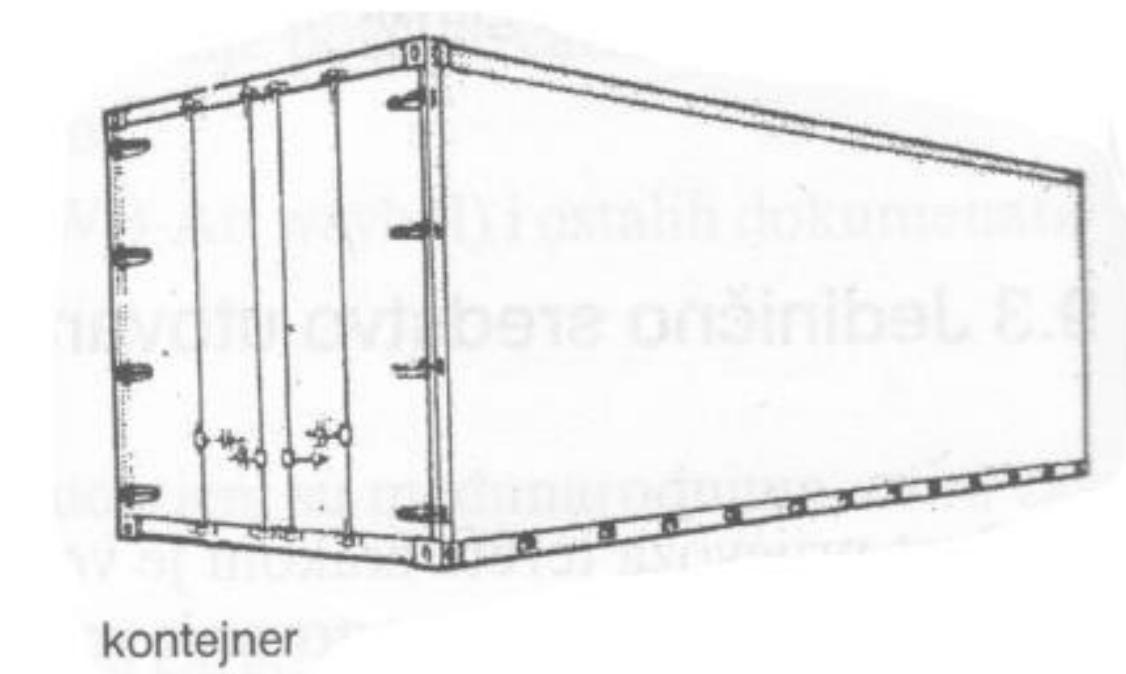
Jedinično sredstvo utovara (ULD)

- vrste jediničnih sredstva utovara:
  - kontejner
  - paleta
  - iglu

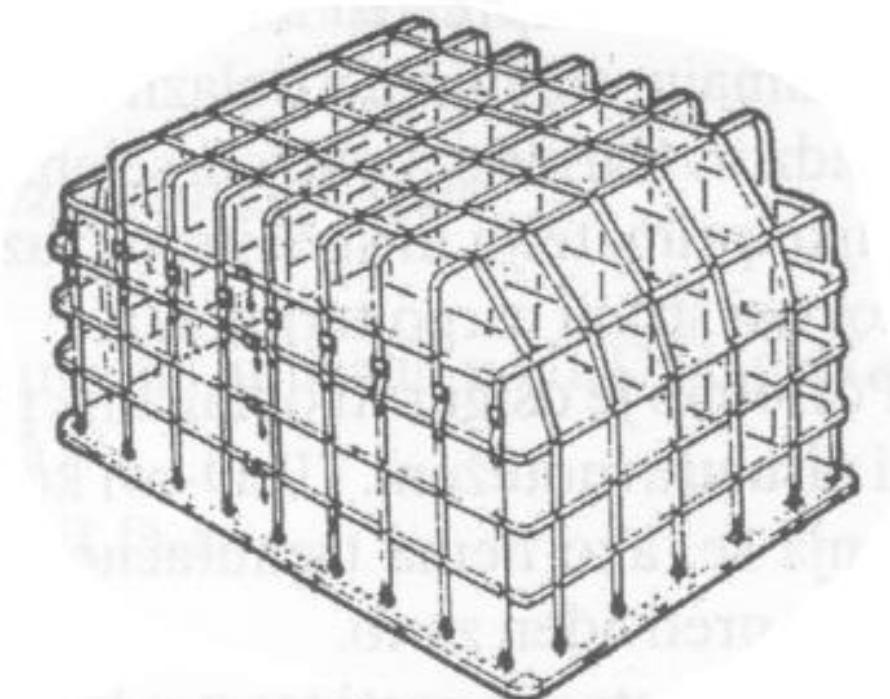

kontejner

- sanduk za objedinjavanje tereta koji se koristi u svim granama prometa
- samo neki od njih prevoze se u zračnom prometu – zrakoplovni kontejneri
- zaštićuju pojedinačne pošiljke i ubrzavaju istovar iz zrakoplova i utovar u zrakoplov

Paleta

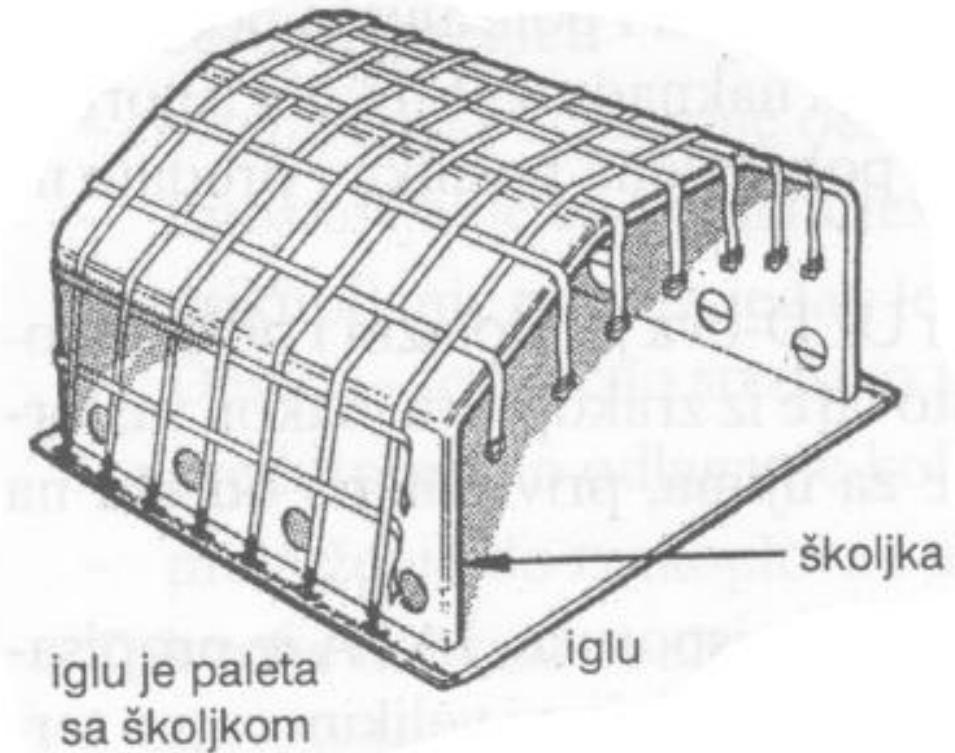

paleta s mrežom

- ploča od aluminijskih slitina na koju se slažu pojedinačne pošiljke, prekrivaju mrežom i napinju
- posložene pošiljke/paketi lako se prevoze viličarom

iglu

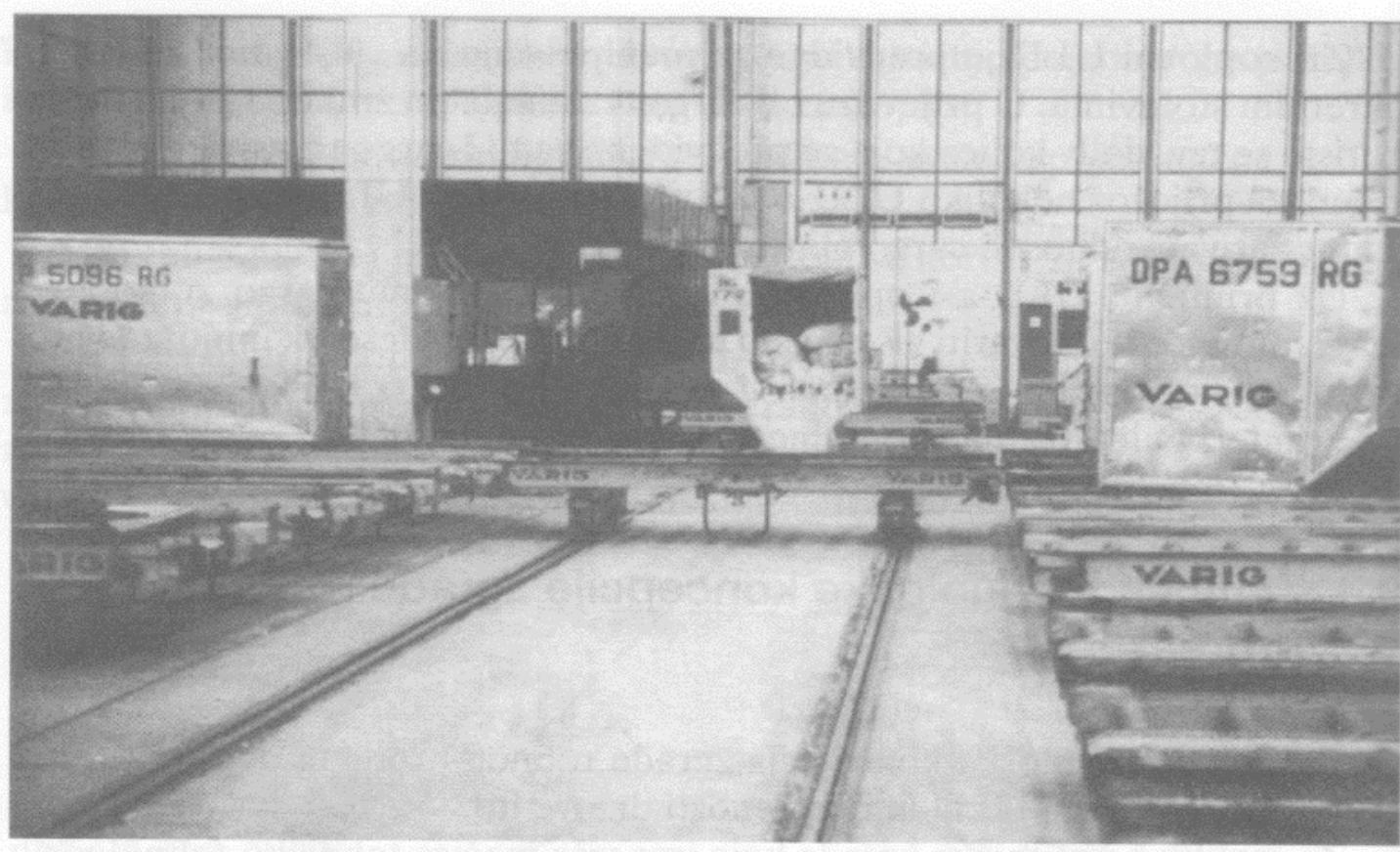
- ploča sa školjkom koja se koristi za zaštitu pošiljaka na paleti i unutarnje stjenke zrakoplova

Tehničko-tehnološke koncepcije zgrade robnog prometa

- ovisi o **količini robe**, vrsti, primjeni ULD-a i veličini zračne luke
- zgrada robnog prometa može se podijeliti na **centralizirane i decentralizirane** koncepcije ovisno o tome odvija li se sav promet tereta u jednom ili više cargo terminala
- **etažnost** u zgradama robnog prometa postoji u dijelu gdje se odlaže teret, a može biti u više etaža, a najčešće je etažnost samo uvjetna - kada etaže čini oprema (regali za odlaganje pošiljaka)
- zgrade robnog prometa mogu se podijeliti po **stupnju mehaniziranosti prihvata i otpreme tereta** na:
  - slabo mehanizirane
  - srednje mehanizirane
  - visoko mehanizirane/automatizirane

PODJELA ROBNIH TERMINALA PO STUPNUJU MEHANIZACIJE

Slabo mehanizirani cargo terminali

služe za manji promet tereta u nerazvijenim zemljama i zemljama u razvoju gdje se teret manipulira ručno, a od opreme najčešće se koristi viličar i nepogonjena valjčasta linija.

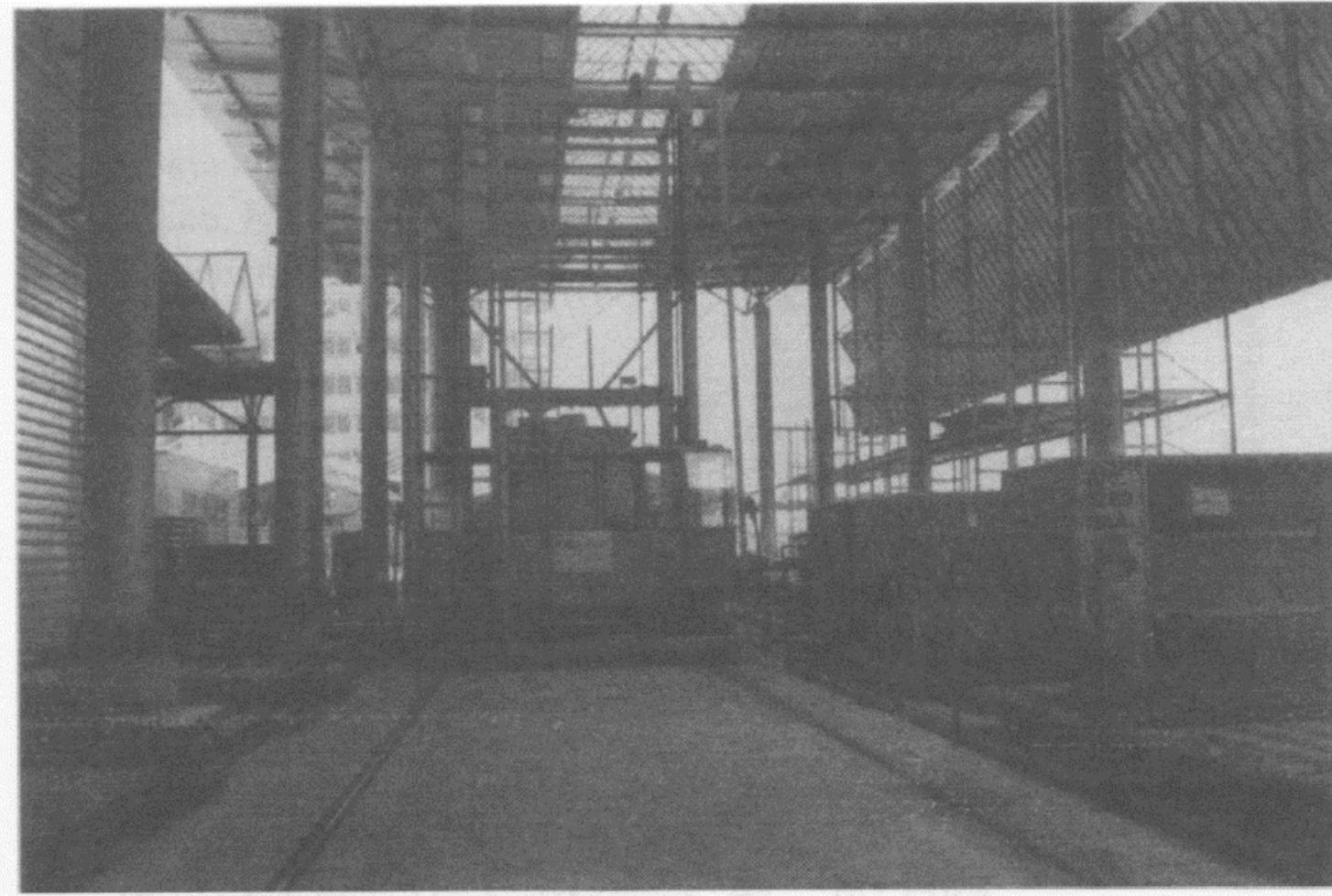
PODJELA ROBNIH TERMINALA PO STUPNUJU MEHANIZACIJE

Srednje mehanizirani cargo terminali

pretežito su za niže i dijelom srednje intenzitete prometa i najviše ih je u svijetu, koristi se pokretna oprema za odlaganje pošiljaka u visoke regale.

PODJELA ROBNIH TERMINALA PO STUPNUJU MEHANIZACIJE

Visoko mehanizirani/automatizirani cargo terminali

pretežito su za velike intenzitete prometa i uključuju sofisticirane sustave za upravljanje i nadzor, sustav ima transportne jedinice koje se mogu kretati po tračnicama i ima mogućnost podizanja.

Vrsta robe

- roba koja se prevozi u zračnom prometu dijeli se na opću i posebnu robu
- opća roba ne zahtijeva posebne uvjete prihvata, otpreme i prijevoza dok posebna roba zahtijeva

posebna roba:

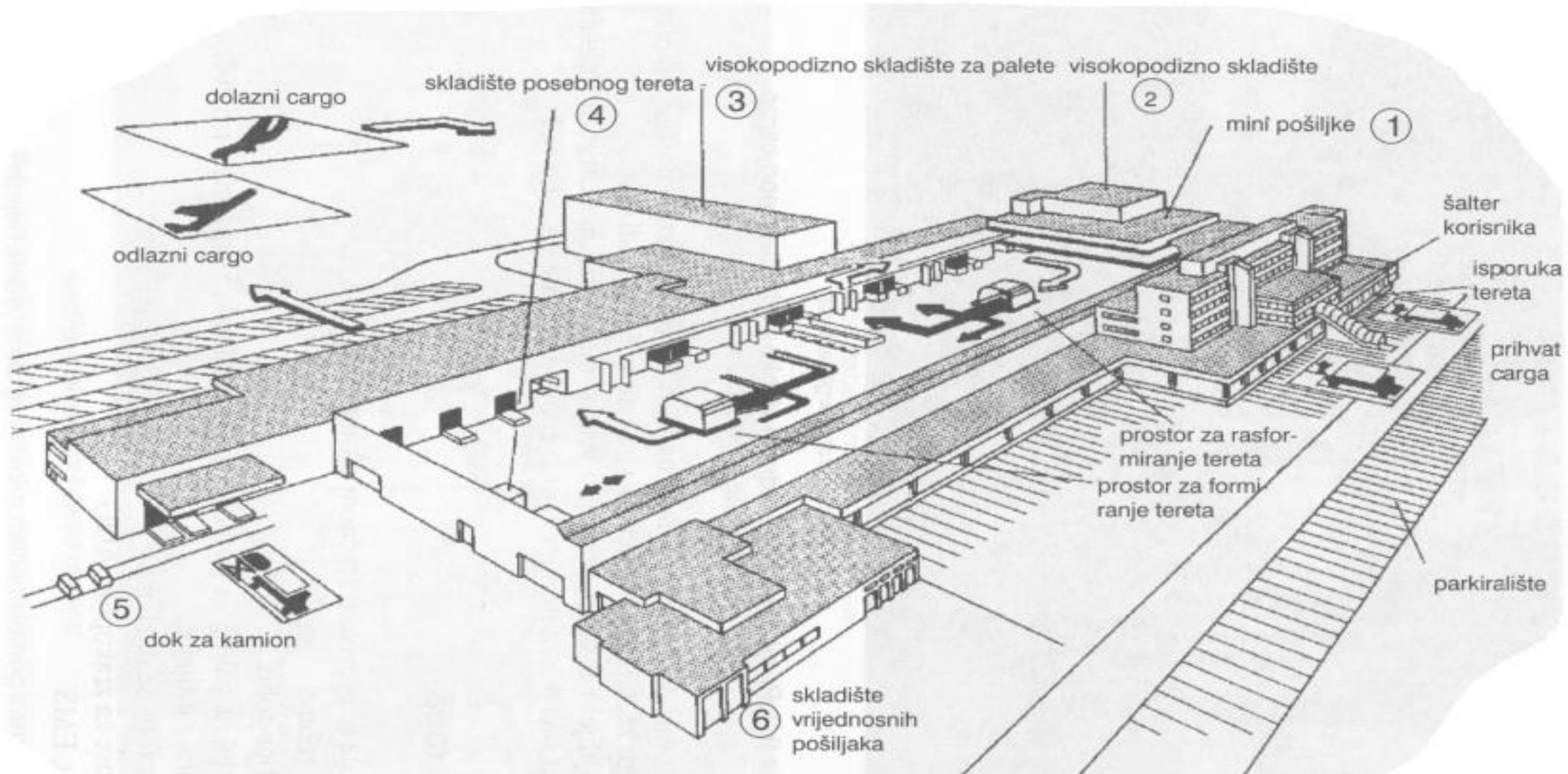
- dijelovi za zrakoplov
- pošta
- žurna, vrijednosna i servisna roba
- teška i velika roba
- žive životinje
- lako pokvarljiva roba
- posmrtni ostaci
- carinska roba
- **opasna roba**

opasna roba:

- eksplozivi
- plinovi
- zapaljive tekućine i kruta roba
- oksidi i organski peroksiđi
- otrovi i zarazne tvari
- radioaktivna, magnetizirajuća i korozivna roba

- svaka vrsta od posebne vrste robe ima svoje zahtjeve za prihvat i otpremu, odlaganje, odnosno skladištenje, utovar, istovar i prijevoz iste
- u zgradi robnog prometa mora se osigurati prostor i oprema kao što su blagajna, prostorija za životinje, hladnjaci, prostorija za posmrtnе остатке, izolirane prostorije za određene opasne tvari (prostorija ožbukana baritnom žbukom za radioaktivne tvari i izolirana prostorija za zarazne tvari)
- svaka od posebnih vrsta robe zahtijeva izuzetnu žurnost, posebnu ambalažu, pakiranje, rukovanje i skladištenje
- neke vrste posebne i sva opasna roba se prevozi **samo** cargo zrakoplovom

zgrada robnog prometa

HVALA NA POZORNOSTI

